

Tweede Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. de leden van de vaste commissie voor
Financiën
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

DATUM 13 NOVEMBER 2020
ONZE REF. 2020/MK/lbr/035
ONDERWERP AO Exportkredietverzekering

Geachte leden van de vaste commissie voor Financiën,

19 november a.s. spreekt u met de staatssecretaris van Financiën over de exportkredietverzekering (EKV). In een periode waar de exportpositie van de internationaal georiënteerde technologische industrie, in deze tijd van corona kwetsbaarder is dan ooit valt het belang van dit instrument moeilijk te overschatten.

Een korte introductie: FME is een ondernemersorganisatie voor de technologische industrie. Onze 2.200 leden zijn technostarters, handelsbedrijven, middelgrote en kleine industrie (mki) en grote industrie/multinationals die actief zijn in de sectoren metaal, elektronica, elektrotechniek en kunststof.

Als internationaal georiënteerde economie wordt Nederland geraakt door de corona-uitbraak. Met een exportvolume van 84 miljard euro, bijna 15% van de totale Nederlandse export, vormt de technologische industrie een belangrijk onderdeel van de economie van Nederland als handelsland. Van schepen tot aan chipmachines en van melkrobots tot aan auto-onderdelen: onze industrie levert aan de hele wereld. Als motor van vernieuwing spelen FME-bedrijven bovendien een belangrijke rol in het oplossen van maatschappelijke vraagstukken op het gebied van voedsel, zorg, urbanisatie, mobiliteit en de energietransitie.

De door corona ingezette daling van de wereldhandel¹, het polariserende politieke krachtenveld en de ontvlechting van de wereldhandel zijn zorgelijke ontwikkelingen voor de Nederlandse economie. Dit geldt temeer voor de technologische industrie die ook volgend jaar een omzetzdaling of stilstaande groei verwacht² en bij een tweede golf in het buitenland extra kwetsbaar blijkt voor nieuwe lockdown-maatregelen.³ Commerciële financiers zien deze onzekerheden als risico en beperken de toegang tot kredietverstrekking voor internationaal zakendoen. Dit maakt dat de EKV en andere instrumenten voor exportfinanciering van de overheid extra belangrijk zijn geworden voor de sector. Om ervoor te zorgen dat de technologische industrie maximaal kan bijdragen aan de Nederlandse werkgelegenheid, de concurrentiekracht van Nederland en aan de oplossingen van wereldwijde maatschappelijke uitdagingen, vragen wij uw aandacht voor de volgende punten:

1. Blijf tijdig duidelijkheid geven over verlenging van coronamaatregelen en benut verbeteringen aan het instrumentarium en de uitvoering ervan ook na de pandemie

Op de agenda van het AO staan de maatregelen die het kabinet genomen heeft op het gebied van de herverzekering van leverancierskredieten en de EKV om de handelsstromen op gang te houden.⁴ FME heeft deze snelle acties van het kabinet vlak na de corona-uitbraak erg gewaardeerd. FME-bedrijven geven aan dat deze maatregelen van grote toegevoegde waarde zijn om de internationale activiteiten zoveel als mogelijk te kunnen blijven uitvoeren. Aangezien de klap van de COVID-19 crisis voor de technologische industrie als laatcyclische sector later is gekomen en de verwachtingen van de sector voor volgend jaar ook nog slecht zijn, is het

¹ [CBS, Main economic indicators](#) (augustus 2020)

² [FME COVID-19-enquête](#) (oktober 2020)

³ [CBS, 'Nederlandse bedrijven kwetsbaar voor nieuwe coronagolf in buitenland'](#) (oktober 2020)

⁴ 35433-9 Brief regering d.d. 29 mei 2020 - J.A. Vijlbrief, staatssecretaris van Financiën, Herverzekering leverancierskredieten en 35420-93 Brief regering d.d. 9 juli 2020 - J.A. Vijlbrief, staatssecretaris van Financiën, Maatregelen op het gebied van de exportkredietverzekering (ekv) om handelsstromen op gang te houden

cruciaal dat dit soort crisismaatregelen verlengd worden. FME steunt daarom ook de besluiten van het kabinet om de crisismaatregelen ten aanzien van de herverzekering van de leverancierskredieten te verlengen.⁵ Een aantal van de maatregelen, zoals het fast-track aanvraagproces bij Atradius DSB, het in verzekering nemen van transacties die indirect exportgerelateerd zijn en het leveren van maatwerk binnen het landenbeleid, zijn aanpassingen aan het instrumentarium die ook na de pandemie voor FME-bedrijven relevant blijven.

FME roept het kabinet op om:

- *ontwikkelingen nauwgezet te blijven volgen en een nieuwe verlenging van de crisismaatregelen op het gebied van de EKV tijdig aan te kondigen om onzekerheden die een grote vraaguitval ten gevolge hebben, zoveel mogelijk weg te nemen,*
- *maatregelen die ook los van de coronacrisis bijdragen aan een verbeterd instrumentarium en uitvoering ervan structureel door te voeren, zoals het fast-track aanvraagproces bij Atradius DSB,*
- *de snelheid en daadkracht waarmee het kabinet tijdens de crisis het instrumentarium heeft aangepast vast te houden voor de toekomstige herziening van het exportfinancieringsinstrumentarium.*

2. Zorg voor overkoepelende strategie met expliciete verbindingen met het handels- en innovatiebeleid

Het ministerie van Financiën lanceert binnenkort een groene export ontwikkelingsgarantie. FME verwelkomt een dergelijke garantieregeling die tot doel heeft om de risico's van de ontwikkeling van nieuwe innovatieve oplossingen en vergroening van bestaande producten voor bedrijven, met name het mkb, over te nemen. Dit zal niet alleen bijdragen aan de toegankelijkheid van het instrumentarium voor bedrijven uit de middelgrote en kleine industrie (mki), maar ook bedrijven helpen om risicovolle investeringen te doen in innovatieve oplossingen ten behoeve van duurzame energie.

Deze steun hebben bedrijven hard nodig. Tegelijkertijd zien we dat Nederland verschillende maatschappelijke uitdagingen centraal heeft gesteld in haar beleid, waar evengoed risicovolle investeringen mee gemoeid zijn. Over de as van innovatie wordt bovendien ook een substantieel nieuw handelspotentieel van nieuwe technologie en diensten ontgonnen. Juist onze rol als innovatieve koploper maakt de Nederlandse technologische industrie zo aantrekkelijk voor het buitenland. Hoewel innovatie en handel in de praktijk dus onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn, kent Nederland nog geen overkoepelende strategie voor het internationaal actieve bedrijfsleven waar innovatie *expliciet* in is opgenomen. Dit is wel essentieel willen we als Nederland het eigen verdienvermogen versterken én internationaal vooroplopen met het ontwikkelen van technologische oplossingen voor de grote maatschappelijke en technologische transitie. De groene exportontwikkelingsgarantie zou hier een mooi voorbeeld van zijn. FME maant het kabinet om innovatie vaker inbedding te geven in het exportfinancieringsinstrumentarium.

FME pleit voor een overkoepelende handelsstrategie met een expliciete koppeling aan het innovatiebeleid. Dit zou doorvertaald moeten worden naar een verbeterde aansluiting tussen het exportfinancierings- en innovatie-instrumentarium.

Graag verzoeken wij u deze punten mee te nemen in de behandeling van het AO. FME is uiteraard graag bereid om bovenstaande punten nader toe te lichten. U kunt hierover contact opnemen met onze Public Affairs adviseur Marline Kester (marline.kester@fme.nl of +31 (0)6 27 34 66 11).

Met vriendelijke groet,

Ineke Dezentjé Hamming
Voorzitter

⁵ 2020Z17505 Brief regering d.d. 29 september 2020 - J.A. Vijlbrief, staatssecretaris van Financiën Verlengingsclausule Crisismaatregel Herverzekering Leverancierskredieten